

İklim-Çevre

Kutup Ayıları Karaya Göç Etmeye Başladı

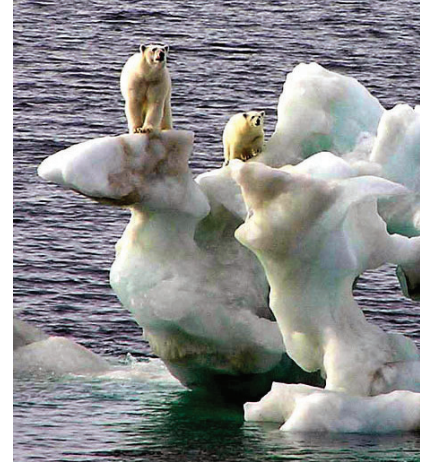
Durumları içler acısı demek, bazı biliminsanlarına göre şu an için fazla abartılı olur, ama çok yakın bir gelecekte onların da yüreği, diğerlerinin kadar sızlayacak gibi. Kutup ayıları, özellikle de dişilerin yaşamı iyice zorlaşmaya başladı. ABD'li araştırmacılar, eriyen deniz buzunun bu dişileri doğum yapmak üzere kuzey Alaska karalarına göçe zorlamaya başladığını söylüyorlar.

Gebe kutup ayıları, doğacak yavrularını kuzey soğuktan korumak için karın içinde in inşa ederler. 1985-1994 yılları arasında bu inlerin % 62'si deniz buzu üzerinde kuruluyken, bu oranın 1998-2004 arasında % 37'ye düştüğü anlaşılıyor. ABD Jeolojik Araştırmalar Merkezi'nden Anthony Fischbach, "son yıllarda Kuzey Buz Denizi'ndeki buz kütleleri giderek daha geç oluşmaya, daha erken erimeye, görece yaşlı ve kalın olan bileşenini kaybetmeye başladı" diye anlatıyor. "Bunlar biraraya gelince, bölgedeki buz kütleleri de, üzerinde doğum

yapılamayacak ve yavru yetiştirilemeyecek kadar kararsız bir zemin haline geliyor."

Merkez araştırmacıları 1985 yılında kutup ayılarına, üzerlerinde uydu vericileri olan tasmalar takmaya başlamışlardı. Gebe ayıların inlerini kurdukları bölgeleri saptama çalışmalarında bu tasmlardan yararlanıldı. Bu aygıtların iletim özelliğinin in içinde azalması nedeniyle, araştırmacılar sinyal gücünün düştüğü zamanlarda dişinin içeride olduğunu anlayabiliyorlar. Bu şekilde, 1985 Nisanıyla 2005 Haziranı arasında 383 dişi izlendi ve tabii bu arada bu göç davranışının ardında yatabilecek diğer etkenler de gözönüne alındı. Araştırmacılar,

sonuçlarından emin gibiler: Kuzey Buz Denizi buzlarının azalma ve kararsızlaşmasına bağlı olarak, inlerini karada inşa eden ayıların sayısı giderek artıyor. Buz üzerinde kalmayı yeğleyen kutup ayılarına, buzun daha hızlı incelmesi batı bölgelerinden doğuya doğru kaydırmaya başladılar. "Şu anda, kıydan uzakta bulunan dişiler, karadaki in alanlarına ulaşmalarını sağlayacak yeni deniz buzunun oluşması için, 10 yıl önce beklediklerinden bir ay daha fazla beklemek zorundalar" diyor araştırmacılarından Steve Amstrup. "Diğer seçenekleri, uygun kara parçasına ulaşmak için çok daha uzun bir mesafeyi yüzerek katetmek, ya da kış boyunca kararlı kalacağı bile kuşku, güvenli olmayan buz üstünde in kurmak." Tam bir çıkmaz... Gidiş böyle olursa, 2050'ye gelindiğinde kutup ayılarının sayısı, %30-40 oranında düşmüş olacak.

New Scientist.com News Service, 13 Temmuz 2007

Sağlıklı Bir Dünya İçin Çok Çok Tür...

İsviçre'nin Zürih ve İngiltere'nin Oxford Üniversitelerinden araştırmacılar göre, biyoçeşitlilikte yaşanan ve yaşanacak olan düşüş, gıda üretimi, su kalitesi, karbon dioksit düzeyleri gibi birçok parametreyi, şu ana kadar tahmin edilenden çok daha fazla etkileyebilir. Tabii olumsuz yönde. Araştırmacılar, herhangi bir bölgede çürüme ve toprak oluşumu, besin-su geridönüşümü ve bitki büyümesi gibi ekosistem süreçlerinin, bir bütün olarak o bölgedeki tür sayısından nasıl etkilendiğini incelemek

üzere bir yöntem geliştirmiş ve bunun için Avrupa'nın çeşitli bölgelerinden topladıkları verilerden yararlanmışlar. Bulguları, devreye ne kadar çok süreç girerse, onları desteklemek için gerekli tür sayısının da o kadar çok olması gerektiğini gösteriyor. Çalışmanın öncekilerden temel farkı, ekosistem süreçlerini tek tek değil, bir bütün olarak ele alması.

"Daha önceki incelemelerin çerçeveleri, bu anlamda fazla dardı" diye açıklıyor Zürih Üniversitesi'nden Andy Hector. "Bunun da ötesinde, çoğu, belli bir ekosistem süreci için önemli olan türlerin, diğer süreçleri de aynı ölçüde etkilendiği ve onlar için de yeterli olduğunu

varsayıyordu. Ancak durum pek böyle değil gibi. Tümüyle işlevsel ve çok işlevli bir ekosistem için mümkün olan en fazla sayıda türün de korunması gerekiyor. Biyoçeşitliliğin her bir bileşenine gereksinimimiz var; bunun fazlası diye birşey yok." Araştırma, böylece bir bölgedeki farklı ekosistem süreçlerinin, farklı tür gruplarından etkilendiğinin ilk kanıtlarını sunmuş oluyor. Bu durumda, yine karanlık bir tabloyla karşı karşıyayız. Birleşmiş Milletler'in 2005 yılında yayımladığı bir rapora göre, son 50 yılda biyoçeşitliliğe verdiğimiz zararın tarihte bir eşi benzeri daha yok.

Nature, 12 Temmuz 2007